

Commissie Rechtsbescherming Meierijstad

Jaarverslag 2021

Inhoudsopgave

1	
1.	Inleiding-----3
2	
2.	Commissie van advies voor de behandeling van bezwaarschriften -----4
2.1	Taak van de commissie-----4
2.2	Samenstelling van de commissie en ondersteuning -----4
2.3	Werkwijze van de commissie -----5
2.4	Bijzonderen in het verslagjaar 2021 -----6
3	
3.	Bezwaarschriften 2021 -----7
3.1.	Aantal nieuwe bezwaarschriften-----7
3.1.1	Ontvangen bezwaarschriften sociaal domein-----7
3.1.2	Ontvangen bezwaarschriften domein vergunningverlening, toezicht en handhaving -7
3.1.3	Ontvangen bezwaarschriften overige domeinen -----8
3.2	De resultaten over 2021-----9
3.3	Besluiten op bezwaar -----9
3.4	Termijnoverschrijdingen -----10
4	
4.	Beroep en hoger beroep-----11
5	
5.	Vergelijking jaarcijfers 2020 - 2021 -----12
5.1	Ontvangen bezwaarschriften -----12
5.2	Andere aanpak-----12
5.3	Resultaten-----12
6	
6.	Conclusie en aanbevelingen -----13

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Commissie Rechtsbescherming over het kalenderjaar 2021. De commissie functioneert als adviescommissie voor de gemeente Meierijstad. Volgens artikel 19 van de Verordening Commissie Rechtsbescherming gemeente Meierijstad brengt de commissie jaarlijks vóór 1 juli aan de bestuursorganen van de gemeente, verslag uit van haar werkzaamheden in het voorafgaande kalenderjaar.

Met het jaarverslag geeft de commissie inzicht in het aantal behandelde bezwaarschriften, de uitkomst van de bezwaarschriftenbehandeling en welke onderwerpen het betreft. Daarbij komen de vele aspecten die bij de behandeling van een bezwaarschrift een rol spelen aan bod.

Het aantal ingekomen bezwaarschriften vormt de basis voor de verslaglegging in dit jaarverslag. Een bezwaardossier bestaat uit een besluit van een bestuursorgaan waartegen een of meerdere bezwaarschriften zijn ingediend.

In het verslag wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel besluiten van bestuursorganen ter discussie zijn gesteld door er bezwaar tegen te maken en hoeveel van die bestreden besluiten wel of niet stand hielden in bezwaar. Ook is aangegeven in hoeverre een andere of informele aanpak tot een oplossing heeft geleid zonder dat de commissie advies heeft uitgebracht over het bezwaar.

De bezwaarprocedure biedt niet alleen waarborgen voor een zorgvuldige afhandeling van bezwaarschriften, maar biedt daarnaast ook eventuele handreikingen om de dienstverlening, regelgeving of het beleid van de gemeente te optimaliseren.

De commissie is een integrale commissie en kent geen afzonderlijke kamers. De commissie adviseert zowel over bezwaarschriften aangaande algemene zaken (zoals bouwzaken, handhaving milieu, APV, horeca, subsidies en verkeersbesluiten) als over bezwaarschriften aangaande het sociaal domein (zoals bijstandszaken en WMO).

In het verslagjaar is aan de heer mr. H.J. Kastein op eigen verzoek eervol ontslag verleend. Vooralsnog is er geen nieuw commissielid benoemd.

2.3 Werkwijze van de commissie

De commissie werkt zoals is vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht en de Verordening Commissie Rechtsbescherming gemeente Meierijstad.

De commissie heeft, voordat een advies over het ingekomen bezwaarschrift wordt uitgebracht, tot taak om bezwaarmakers te horen in verband met door hen gemaakte bezwaren. Hiertoe houdt de commissie normaal gesproken twee keer per maand een hoorzitting waarbij in principe op elke hoorzitting (maximaal) vier zaken worden geagendeerd.

In 2021 zijn er in totaal 22 hoorzittingen gehouden waarin 87 bezwaarschriften aan de orde zijn geweest. Twee hoorzittingen zijn via Teams gehouden.

Tijdens de hoorzittingen worden bezwaarmaker(s), eventuele derde-belanghebbenden en (een vertegenwoordiging van) het bestuursorgaan in de gelegenheid gesteld om het bezwaarschrift toe te lichten dan wel inhoudelijk te reageren op het ingediende bezwaar. Daarnaast kunnen vragen die de commissie heeft door partijen worden beantwoord.

De hoorzitting is in principe openbaar en dus voor iedereen vrij toegankelijk. Soms echter vindt de behandeling achter gesloten deuren plaats. Dat is bijvoorbeeld het geval bij bezwaarschriften die gericht zijn tegen besluiten op grond van de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Vaak worden dan privacygevoelige zaken besproken, waardoor een behandeling achter gesloten deuren gerechtvaardigd is. Vanwege de Corona maatregelen is in 2021 het uitgangspunt gehanteerd dat er geen toehoorders bij de hoorzitting aanwezig konden zijn.

De beraadslaging na afloop van de hoorzitting vindt achter gesloten deuren plaats. Na de hoorzitting wordt het advies geformuleerd en door de secretaris op papier uitgewerkt. Het advies wordt aangeboden aan het bestuursorgaan door middel van het toesturen daarvan aan de behandelend ambtenaar.

Het bestuursorgaan neemt vervolgens een beslissing op het bezwaarschrift en neemt daarbij het advies van de commissie in acht. Het bestuursorgaan is niet gebonden aan het advies van de commissie. Wenst het bestuursorgaan echter af te wijken van het advies van de commissie dan kan dit alleen indien dit gemotiveerd gebeurt, de zogenaamde verzwaarde motiveringsplicht. In de mandaatregeling is de bevoegdheid om te beslissen op het bezwaar, onder voorwaarden, gemandateerd aan de ambtelijke organisatie. Een van die voorwaarden is dat het besluit niet afwijkt van het advies van de commissie.

Het advies van de commissie wordt als bijlage bij de beslissing op het bezwaarschrift aan bezwaarmaker en eventuele derde-belanghebbenden verzonden.

Andere aanpak

In het merendeel van de gevallen vindt er, voordat de zaak op hoorzitting wordt ingepland, overleg plaats tussen de (plv.)secretaris van de commissie en de medewerker die het bezwaarschrift in behandeling heeft om te bepalen of het zinvol is een gesprek aan te gaan met alle betrokkenen. De inzet van mediationvaardigheden ofwel de andere (informele) aanpak, is een vast onderdeel in de behandeling van het bezwaarschrift.

De andere aanpak staat voor een niet juridische aanpak van het bezwaarschrift. Alle betrokken partijen zoeken samen naar de beste manier om het conflict op te lossen. In de Verordening Commissie Rechtsbescherming gemeente Meierijstad is deze werkwijze verankerd. De secretaris van de commissie onderzoekt of het bezwaar via premediation kan worden opgelost en zal daartoe de nodige handelingen verrichten.

Sinds juni 2018 is de gemeente Meierijstad aangesloten bij de Mediatorspool Brabant. Deze pool bestaat uit medewerkers van de Provincie Noord-Brabant, de gemeenten Eindhoven, Tilburg, Breda, 's-Hertogenbosch, Helmond, Geldrop-Mierlo en Eersel en het waterschap Brabantse Delta. Het doel van deze samenwerkingsvorm is om elkaar te helpen door bij elkaars organisaties, kosteloos, te bemiddelen bij een conflict. De mediators van de pool zijn allemaal MfN registermediator. Binnen de gemeente Meierijstad is er een petit comité waarin alle bezwaarschriften worden besproken die wellicht in de pool kunnen worden gebracht.

2.4 Bijzonderheden in het verslagjaar 2021

In verband met de versoepeling van de Coronamaatregelen zijn in het verslagjaar weer standaard fysieke hoorzittingen gehouden. Wel was het voor partijen mogelijk om te kiezen voor een schriftelijke behandeling.

Voor wat betreft de onderwerpen van de bezwaren zijn enkele besluiten genomen waartegen een behoorlijk aantal bezwaren zijn ingekomen. Tegen het besluit tot vestiging van het voorkeursrecht gemeente zijn 15 bezwaarschriften ingekomen en tegen de omgevingsvergunning tot het vestigen van een migrantenhotel 16. Daarnaast zijn er meerdere bezwaarschriften ingekomen tegen twee omgevingsvergunningen voor het realiseren van een appartementencomplex. Dit verklaart ook het relatief hoge aantal ingekomen bezwaarschriften in het verslagjaar voor het domein vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Daarnaast zijn er in 2020 en 2021 een aantal verkeersbesluiten genomen voor openbare laadpalen voor elektrische auto's waartegen omwonenden opkwamen. Na gesprekken met bezwaarmakers is er in enkele gevallen een nieuwe locatie aangewezen. Tegen deze nieuwe locatiekeuze kwamen vervolgens andere omwonenden op.

3. Bezwaarschriften 2021

3.1 Aantal nieuwe bezwaarschriften

Tussen 1 januari 2021 en 31 december 2021 zijn er 207 bezwaarschriften ontvangen waarvan op het gebied van

sociaal domein	37
vergunningverlening, toezicht en handhaving	118
overige domeinen	52

3.1.1 Ontvangen bezwaarschriften sociaal domein

in 2021 ontvangen bezwaarschriften	37
werkvoorraad per 1 januari 2021	9
ingetrokken na informele aanpak met herziening besluit	14
ingetrokken na informele aanpak met handhaving besluit	13
behandeld door de commissie	13
op 1 januari 2022 nog in behandeling	6

In 2021 zijn er 37 bezwaarschriften op het werkterrein van het sociaal domein ingekomen.

Uitgesplitst naar onderwerp: Participatiewet 8, Tozo 2, bijzondere bijstand 15, WMO 6, overige regelingen 6 (waaronder bijdrage maatschappelijke participatie en individuele inkomenstoeslag).

Op 1 januari 2022 zijn er 6 bezwaarschriften in behandeling.

3.1.2 Ontvangen bezwaarschriften domein vergunningverlening, toezicht en handhaving

in 2021 ontvangen bezwaarschriften	118
werkvoorraad per 1 januari 2021	21
ingetrokken na informele aanpak met herziening besluit	17
ingetrokken na informele aanpak met handhaving besluit	24
behandeld door de commissie	58
op 1 januari 2022 nog in behandeling	39*

In 2021 zijn er 118 bezwaarschriften op het werkterrein vergunningverlening, toezicht en handhaving ingekomen (vergunningverlening 100 en handhaving 18). * In één geval is er voorafgaande aan het besluit op bezwaar geen advies van de commissie gevraagd in verband met een ingebrekestelling.

Op 1 januari 2022 zijn er 39 bezwaarschriften in behandeling (tegen enkele besluiten zijn meerdere bezwaarschriften ingekomen).

3.1.3 Ontvangen bezwaarschriften overige domeinen

in 2021 ontvangen bezwaarschriften	52
werkvoorraad per 1 januari 2021	9
ingetrokken na informele aanpak met herziening besluit	14

ingetrokken na informele aanpak met handhaving besluit	8
behandeld door de commissie	31
op 1 januari 2022 nog in behandeling	8

In 2021 zijn er 52 bezwaarschriften ingekomen op de overige werkkerreinen.

Uitgesplitst naar onderwerp: Apv 12, AVG 1, BRP/BAG 4, GPK 3, OOV 1, Planschade 1, Rijbewijs 1, Subsidie 4, Verkeer 8, Wet voorkeursrecht gemeenten 14, Wijziging bestemmingsplan 1 en Wob 2.

Op 1 januari 2022 zijn er 8 bezwaarschriften in behandeling.

3.2 De resultaten over 2021

Sociaal domein

In 2021 zijn er 40 bezwaarschriften afgehandeld. In 13 zaken heeft de commissie advies uitgebracht. Het resultaat is als volgt.

ongegrond	3
gegrond*	7
niet-ontvankelijk	3

*in het geval de commissie aanvulling of verbetering van het besluit noodzakelijk acht, zoals een verbeterde motivering of een andere juridische grondslag, luidt het advies gegrond maar kan het geconstateerde gebrek bij de beslissing op bezwaar worden hersteld. Het uiteindelijke resultaat van de bezwaarprocedure is alsdan ongegrond.

Domein vergunningverlening, toezicht en handhaving

In 2021 zijn er 99 bezwaarschriften afgehandeld. In 58 zaken heeft de commissie advies uitgebracht. Het resultaat is als volgt.

ongegrond	19
gegrond	32*
niet-ontvankelijk	7

* De commissie heeft in enkele zaken geconstateerd dat het bestreden besluit niet (zonder meer) in stand kan blijven. Elk afzonderlijk ingediend bezwaarschrift tegen datzelfde besluit resulteert in een gegrond bezwaar. Tegen één omgevingsvergunning zijn 16 bezwaarschriften ingediend. Dat resulteert in 16 keer een gegrond bezwaar terwijl er maar één besluit gerepareerd diende te worden.

Tegen een ander besluit zijn 7 bezwaarschriften ingekomen en ook die bezwaren waren allen gegrond omdat het besluit aanpassing behoefde.

Overige domeinen

In 2021 zijn er 53 bezwaarschriften afgehandeld. In 31 zaken heeft de commissie advies uitgebracht. Het resultaat is als volgt.

ongegrond	10
gegrond	11
niet-ontvankelijk	10

3.3 Besluiten op bezwaar

Vanuit het secretariaat van de commissie worden de gegevens tot en met het uitbrengen van het advies bijgehouden. De uiteindelijke besluiten op bezwaar worden door het betreffende werkatelier opgesteld en geadministreerd.

Voor zover het secretariaat van de commissie heeft kunnen nagaan, is slechts in enkele gevallen het advies van de commissie niet overgenomen en een andersluidend besluit genomen (zogenaamd contrair gaan). Deze contraire besluiten op bezwaar worden niet onder mandaat genomen.

3.4 Termijnoverschrijdingen/wet dwangsom

Een bezwaarschrift is tijdig afgehandeld als het binnen 12 weken na afloop van de bezwaartermijn (dit is 6 weken na bekendmaking van het bestreden besluit) is afgehandeld. Als er een pro forma bezwaarschrift wordt ingediend of wordt geconstateerd dat er een gebrek aan het bezwaarschrift kleeft, krijgt de bezwaarmaker een termijn om nadere gronden van bezwaar in te dienen of het gebrek te herstellen. Gedurende deze hersteltermijn wordt de afhandelingstermijn opgeschort. Ook komt het voor dat de behandeling van de zaak op hoorzitting op verzoek van de bezwaarmaker of derde-belanghebbende wordt uitgesteld vanwege bijzondere omstandigheden. Het horen van partijen is een essentieel onderdeel van de bezwaarprocedure. Daarom wordt een dergelijk verzoek in beginsel alleen geweigerd als een van de betrokken partijen op goede gronden aangeeft niet te kunnen instemmen met het verzoek om uitstel.

De termijn van 12 weken kan met 6 weken worden verdaagd. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om in overleg met bezwaarmaker(s) en derde-belanghebbende(n) de termijn te verlengen. De verantwoordelijkheid voor het tijdig verdagen ligt bij het betreffende vakatelier.

Met de aandacht voor de andere aanpak van bezwaarschriften gaan partijen met elkaar in overleg om te komen tot een andere oplossing dan de juridische bezwaarprocedure. Als de termijn niet nadrukkelijk wordt opgeschort, gelden de wettelijke afdoeningstermijnen. In de praktijk wordt niet altijd schriftelijk opgeschort, zodat hiervoor in beginsel de genoemde afdoeningstermijnen gelden.

Is het bestuursorgaan te laat met het nemen van het besluit op bezwaar kan zij door belanghebbenden schriftelijk in gebreke worden gesteld. Het bestuursorgaan is ingevolge artikel 4:17, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht alsdan een dwangsom verschuldigd, vanaf de dag waarop twee weken zijn verstreken na ontvangst van de ingebrekestelling en voor ten hoogste 42 dagen.

Voor zover de commissie heeft kunnen nagaan zijn er in 2021 in totaal 10 ingebrekestellingen ontvangen wegens het uitblijven van een beslissing op bezwaar. Daarvan waren 2 zaken vanuit het sociaal domein, 2 vanuit VTH en 6 vanuit de overige domeinen.

In beide gevallen van het sociaal domein is een dwangsom toegekend.

In 1 VTH zaak is een dwangsom toegekend, in de andere zaak niet.

In de zaken vanuit de overige domeinen is er in 2 zaken geen dwangsom verleend. De overige 4 zaken (APV) betreffen eenzelfde besluit waar nog nader onderzoek nodig was na het uitbrengen van het advies van de commissie.

4. Beroep en hoger beroep

Voor zover de commissie heeft kunnen nagaan zijn er in 2021, 50 lopende (hoger) beroepszaken aanhangig.

Voor het **sociaal domein** zijn dat er 7.

beroep	totaal 4	ongegrond 2	niet-ontvankelijk 1 gegrond 1	
hoger beroep	totaal 3	ongegrond 1	niet-ontvankelijk 1	nog geen uitspraak 1

Voor het **domein vergunningverlening, toezicht en handhaving** zijn dat er 27.

beroep	totaal 16	ongegrond 2 ¹	niet-ontvankelijk 1 ingetrokken 3 gegrond 7	nog geen uitspraak 3
hoger beroep	totaal 11 ²		ingetrokken 1	nog geen uitspraak 10 ³

Voor de **overige domeinen** zijn dat er 17.

beroep	totaal 16	ongegrond 1	niet-ontvankelijk 1 ingetrokken 4 gegrond 7 ⁴	nog geen uitspraak 3
hoger beroep	totaal 1	ongegrond 1		

¹ waarvan 1 na bestuurlijke lus

² in 1 zaak is door het college hoger beroep ingesteld

³ waarbij tegen 1 besluit waartegen hoger beroep is ingesteld door 9 appellanten

⁴ in 2 zaken met in stand laten van de rechtsgevolgen

5. Vergelijking jaarcijfers 2020 – 2021

5.1 Ontvangen bezwaarschriften

Tussen 1 januari 2020 en 31 december 2020 zijn er 149 bezwaarschriften ontvangen waarvan

sociaal domein	34
vergunningverlening, toezicht en handhaving	62
overige domeinen	53

In het huidige verslagjaar zijn er 207 bezwaarschriften ingekomen waarvan

sociaal domein	37
vergunningverlening, toezicht en handhaving	118
overige domeinen	52

Het aantal ingekomen bezwaarschriften, en daarmee de werkvoorraad, is ongeveer gelijk gebleven voor het sociaal domein en de overige domeinen. Met name bij VTH is er sprake van een substantiële toename van het aantal ingekomen bezwaarschriften. Wel zijn er tegen enkele besluiten een veelvoud aan bezwaarschriften ingediend (onder meer tegen een omgevingsvergunning voor het realiseren van appartementen en tegen het realiseren van een migrantenhotel).

5.2 Andere aanpak

Het resultaat van de andere aanpak is procentueel ten opzichte van 2020 enigszins afgenomen. Van 56% in 2020 naar 43% in 2021.

Cijfermatig: in 87 zaken in 2020 en 90 zaken in 2021 heeft de andere aanpak geleid tot een oplossing van het geschil.

De commissie constateert dat in iets minder dan de helft van het aantal bezwaarschriften de andere aanpak tot een oplossing heeft geleid (43%). In 45 zaken is sprake van een nieuw (gewijzigd) besluit en in 45 zaken is het besluit ongewijzigd in stand gebleven.

5.3 Resultaten

Advies ongegrond 18 (2020) en 32 (2021).

Advies niet-ontvankelijk 12 (2020) en 20 (2021).

Advies gegrond 35 (2020) en 50 (2021).

Het aantal ingekomen ingebrekestellingen 5 (2020) en 10 (2021).

Ten aanzien van de resultaten trekt de commissie evenals in het vorig jaarverslag voorzichtig de conclusie dat uit de cijfers niet is af te leiden dat de besluiten in primo beter zijn voorbereid en/of gemotiveerd ten opzichte van het vorige verslagjaar.

6. Conclusies en aanbevelingen

De commissie doet de navolgende aanbevelingen om de doelstellingen en ambities te verbeteren of te bereiken:

- de commissie constateert dat het op eenduidige wijze aanleveren van procesdossiers en met name het tijdig aandragen van zaken voor de hoorzitting verbeterd kan worden.
- als er door de commissie gebreken in de besluitvorming worden geconstateerd dan gaat het voornamelijk om een gebrekkige voorbereiding en/of motiveringsgebreken in het primaire besluit. Door een betere toets (rechtmatigheid en doelmatigheid) die voldoende juridische kennis veronderstelt bij de medewerker kan hierin verbetering worden gebracht.
- de commissie stelt t.z.t. een terugkoppeling van deze aanbevelingen op prijs.
- de inzet van mediationvaardigheden als een vorm van een andere manier van geschilbeslechting kan een oplossing bieden om de instroom van bezwaarschriften bij de commissie te verminderen; door in een vroeg stadium de communicatie met partijen aan te gaan kunnen geschillen op een informele wijze worden opgelost. De commissie concludeert dat de afwikkeling van bezwaren via de andere aanpak zeer duidelijk vruchten afwerpt.

Meerijstad, 15 augustus 2022

De Commissie Rechtsbescherming Meerijstad,
de secretaris,

de voorzitter,

mr. W.F.M. van Gurp-Steenbakkers

mr. P.A.J.S. Lathouwers